

Gadījuma izpēte 4

Sistemātiski traucējoša uzvedība (Disruptive behaviour disorder) ir garīgās veselības traucējumu veids, ko raksturo pastāvīgi traucējoša, izaicinoša vai agresīva uzvedība, kas bieži pārkāpj citu cilvēku tiesības. DBD ietver divus galvenos veidus: Opozicionāli izaicinoši traucējumi (ODD) un uzvedības traucējumi (CD). DBD var ievērojami pasliktināt personas sociālo un akadēmisko funkcionēšanu, un bieži vien ir nepieciešama ārstēšana, kas var ietvert terapiju, medikamentu lietošanu vai abu veidu kombināciju.

- **Apraksts:** Džeina ir 10 gadus veca meitene, kura mācās 5. klasē. Viņa tika nosūtīta pie skolas konsultanta, jo pastāvīgi slikti uzvedās klasē. Džeina cīnās ar klases noteikumu ievērošanu un ir izaicinoša, kā arī nicinoša pret skolotājiem un klasesbiedriem. Neraugoties uz vairākkārtēju iejaukšanos, Džeinas uzvedība nav uzlabojusies, un viņas vecāki ir paiduši bažas par viņas panākumiem mācībās un sociālajām attiecībām nākotnē.
- **Atslēgas vārdi:** slikta uzvedība/ intervence/ nepakļaušanās.

Vajadzību-risinājumu rīcības plāns

Pozitīvas uzvedības vadības stratēģijas

Stratēģija	Skolēna reakcija
Dot izvēli	Sniedz skolēnam zināmu kontroli pār situāciju; ir mazāka iespēja ierosināt tukšu atteikumu.
Paņemt pauzi	Ļauj skolēnam saglabāt cieņu. Gaidīšana savā ziņā ir izaicinājums, bet skolotājam ir skaidri jāsaprot savas cerības.
Daļēja atzīšana	Jā, tu, iespējams, runā par savu uzdevumu, bet es vēlētos, lai tu ...”
Kad-tad metode	Tādējādi tiek mēģināts izvairīties no negatīvā – “Nē, tu nevari iziet, jo neesi pabeidzis savu darbu” kļūst par “Kad esi pabeidzis darbu, vari iziet”.
Individuāli saprotami signāli	Klases saliedēšanai vai trokšņa līmeņa kontrolei. Iekļaujiet koplietošanas laiku. Pārdomājiet intervenci attiecībā uz mācīšanu un mācīšanos salīdzinājumā ar kontroles intervenci.
Taktiskā ignorēšana	Var būt piemērots uzmanības pievēršanas gadījumā. Tas varētu būt sekundāras uzvedības piemērs, tāpēc mēģiniet

	koncentrēties uz primāro uzvedību, pievēršot uzmanību skolēnam, nevis uzvedībai. Ignorējiet "mērķa" skolēnu, bet uzslavējiet blakus esošo skolēnu. Ja mērķskolēns maina savu uzvedību, uzslavējiet viņu.
Pārvirzīt uzvedību	Atgādiniet skolēniem, kas viņiem būtu jādara, un centieties izvairīties no iesaistīšanās diskusijās par to, ko skolēni dara nepareizi. Tādejādi ir iespējams koncentrēt viņu uzmanību uz vajadzīgo uzdevumu.
Sekas un sankcijas	Tās ir jāpārdomā saskaņā ar skolas politiku un jāīsteno skaidri un konsekventi.
Atliktās sekas	Ja kāds skolēns uzvedas nepareizi, paziņojot, ka šo jautājumu risināsiet vēlāk, atmetīsiet "auditoriju", t. i., pārējos klases audzēkņus, kuri vēro drāmu, kā arī izvairīsieties no iespējamās konfrontācijas. Ir lielāka iespēja, ka, runājot ar skolēnu individuāli, tiks panākts pozitīvs iznākums.
Papildus informāciju atradīsiet šeit: http://www.teachernet.gov.uk/teachinginengland/index.cfm	